

Haborets O. A. Criteria, indicators and maturity levels of future doctors for the self-improvement through information technologies.

The article discloses the relevance of the professional training of future doctors to self-improvement by means of IT. The main criteria, indicators and readiness levels of future specialists are substantiated and theoretically substantiated. To determine the readiness of future physicians for self-improvement by means of IT, the motivational-value, cognitive and reflexivity-regulatory criteria are identified. Each of them includes a set of indicators that reveal the content and describes the readiness of the future physician to self-improvement with the use of IT. The level of self-improvement of future specialists by means of IT is described: high, average, satisfactory, unsatisfactory.

Key words: self-improvement, future doctors, IT, criteria, levels, indicators of readiness for self-improvement by means of IT.

УДК 37.091.33-028.23:373.5.016:821.161.2.09

DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-68.11>

Гоголь Н. В.

МЕДІАОСВІТНІ РЕСУРСИ ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКІВ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЙ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Представлено проблему медіаосвітніх дискурсів як дієвих засобів реалізації культурологічного підходу в шкільних підручниках української літератури. Розглянуто рекомендовані МОН України підручники української літератури для 10 класу (рівень стандарту) в контексті означеної проблеми. З'ясовано, що запитання і завдання чинних підручників спрямовані на підвищення рівня медіакультури особистості, формування здатності адекватно сприймати, компетентно аналізувати, інтерпретувати, вміло оцінювати й використовувати друковані форми комунікації, кіно, радіо- та телепрограм, Інтернет, а також створювати власні медіатексти. Акцентовано на значенні медіаосвітніх ресурсів для здійснення самостійної навчальної діяльності десятикласників засобами ресурсів Інтернет-мережі; розвитку креативних, дослідницьких здібностей та інтелекту учнів, активізації їхньої пізнавальної діяльності; орієнтації в інформаційному середовищі, формуванні вмінь обмінюватися інформацією з електронних ресурсів із використанням сучасних ІКТ.

Ключові слова: українська література, культурологічний підхід, шкільний підручник, мистецький контекст, ключові компетентності, медіакультура, медіаосвіта, медіаосвітні ресурси.

В умовах сучасного медіаосвітнього простору неабиякої актуальності набуває питання реалізації культурологічного підходу засобами медіаосвітніх ресурсів, що передбачає формування в учнів здатності адекватно сприймати, компетентно аналізувати, інтерпретувати, вміло оцінювати й використовувати друковані форми комунікації, кіно, радіо- та телепрограм, Інтернет, а також створювати власні медіатексти. Нові синтетичні форми, що постійно виникають завдяки взаємодії мистецтв, поступово починають займати домінуючу роль в інформаційному суспільстві. Так, сучасні медіатехнології охоплюють як дидактичні засоби, так і засоби масової інформації, поєднуючи в собі різні способи передачі цієї інформації за допомогою комп'ютера або іншого аудіовізуального пристрою.

В аспекті нашого дослідження визначальним є реалізація завдань, спрямованих на формування в учнів знань про специфіку літератури як виду мистецтва, розвиток умінь і навичок сприймати, аналізувати та інтерпретувати літературний твір у культурологічному контексті, взаємозв'язку з іншими видами мистецтва, прищеплення і розвиток читацької культури учнів, розкриття їхніх творчих здібностей, формування досвіду культури діалогу з твором мистецтва засобами медіаосвітніх ресурсів.

Мета статті – розкрити дидактико-методичний потенціал підручників української літератури для 10 класу (рівень стандарту, 2018) як дієвого чинника реалізації культурологічного підходу в сучасній шкільній літературній освіті засобами медіаосвітніх ресурсів.

Питання реалізації культурологічного підходу в освіті знайшло відображення у дослідженнях І. Балхарової, М. Бастуна, Є. Бондаревської, В. Гури, І. Зязюна, І. Колмолгорової, А. Погodiної, О. Рудницької, В. Слассьоніна, Г. Тарасенко, О. Тюрдьо, Є. Фортунатової та ін. Питання використання аудіовізуальних засобів в освітньому середовищі в різні роки було предметом наукових розвідок Т. Бабійчук, Т. і Ф. Бугайків, В. Вербицької, В. Волинського, Н. Волошиної, С. Жили, Н. Коржупової, Л. Кулінської, С. Мельничука, Г. Онкович, Є. Пасічника, Л. Погрібної, Л. Чашка тощо.

Дослідження останніх років у галузі медіакультури присвячені інтегрованій медіаосвіті (О. Баришполець, С. Гудиліна, Т. Жарковська, О. Журін, Л. Зазнобіна, В. Іванов, Г. Новикова, К. Тихомирова, І. Фомічова), аудіовізуальній медіаосвіті (О. Баранов, О. Бондаренко, А. Бурнашев, К. Грибанова), розробленню науково-методичних засад організації роботи з технічними засобами навчання (Л. Баженова, М. Духовна, В. Єгоров, М. Жабський, Л. Прессман).

У своїй сукупності ці наукові розвідки цілісно представляють шляхи реалізації проблеми. Водночас подальшого ґрунтовного розгляду потребує проблема реалізації культурологічного підходу на уроках

української літератури в профільній школі засобами медіаосвітніх ресурсів, запропонованих у шкільних підручниках.

Формування світоглядних, засадничих моментів сприйняття підростаючою особистістю навколишнього світу відбувається через сферу медіакультури. Медіакультуру визначаємо як частину загальної сфери людської культури. Як і культура загалом, медійна культура покликана регулювати людську поведінку, організувати діяльність людини, її пізнання і творчість. На думку Н. Кирилової, “медіакультуру можна визначити як сукупність інформаційно-комунікативних засобів, матеріальних та інтелектуальних цінностей, вироблених людством у процесі культурно-історичного розвитку, які сприяють формуванню суспільної свідомості та соціалізації особистості” [5, с. 8]. За визначенням Т. Баришпольця, медіакультура трактується як особливий різновид культури, що зародився з появою масмедіа і розвивається разом з їх розвитком; складова частина інформаційної і загальної культури суспільства й особистості [2]. Впровадження медіаосвіти в систему шкільної літературної освіти передбачає формування медіакультури особистості. Медіаосвіта поєднує сферу медійної та освітньої діяльності, формує культуру сприймання та раціонально-критичної оцінки медійних повідомлень, розкриває перед особистістю можливість творчого самовизначення за допомогою медіа.

Відповідно до завдань Нової української школи нині поширюється практика інтеграції медіаосвітніх елементів у навчальні програми та підручники з різних предметів. У чинних підручниках української літератури для профільної школи авторами вдало дібрано низку запитань і завдань, спрямованих на розвиток самостійної навчальної діяльності десятикласників засобами ресурсів Інтернет-мережі, запропоновано посилання на інтернет-джерела, що сприятимуть розвитку креативних, дослідницьких здібностей та інтелекту учнів, активізації їхньої пізнавальної діяльності, диференціації та індивідуалізації процесу навчання літератури, орієнтації в інформаційному середовищі, формуванню вмінь обмінюватися інформацією з електронних ресурсів із використанням сучасних ІКТ.

Одним із підручників з української літератури, за яким навчаються десятикласники у 2018–2019 навчальному році, є підручник “Українська література. 10 клас” (автор – О. Авраменко) [1]. Так, навіть якщо в методичному апараті підручника рекомендаційна рубрика “Мистецький контекст” як така окремо не виділяється, проте переважна більшість запитань і завдань, спрямованих на формування у старшокласників ключової компетентності “Обізнаність та самовираження у сфері культури”, знаходить своє місце в рубриці “Творчо мислимо”.

Вивчення життєпису митців та аналіз художніх творів на уроках української літератури відбувається в тісній взаємодії з кіномистецтвом. Перегляд кінострічок і документальних фільмів рекомендовано в завданнях творчо-пошукового характеру, що орієнтовані на формування умінь працювати в різних пошукових системах для отримання необхідної інформації, грамотно спілкуватися в мережі Інтернет, дотримуватися етичних норм у віртуальному просторі тощо. Водночас у старшокласників формується критичне ставлення до медійної продукції, що супроводжується власними оцінками, судженнями, коментарями.

Результатом взаємодії літератури і кіно є екранізація, яка сприймається як своєрідний переклад мови літератури мовою кіно. За своєю специфікою екранізація є особливим видом художньої творчості, який трансформує літературний сюжет відповідно до законів кіномистецтва. Такий процес візуалізації літератури утворює унікальний продукт інтермедіальності, що виникає в результаті взаємодії двох цілком різних за своєю сутністю мистецтв. Екранізація літературної класики, що текстуально вивчається у школі, є новим видом мистецтва. На думку С. Жили, “у процесі “перекладу” з однієї знакової системи в іншу утворюється нова форма і зміст. Під час трансформації літературні образи змінюються на кінематографічні. Кожен такий творчий акт – це знаходження, або не знаходження естетичного еквівалента в царині іншого виду мистецтва” [7, с. 10].

Ознайомлення учнів із кіномистецтвом здійснюється на основі перегляду низки кінострічок, знятих за мотивами художніх творів українських письменників (“Кайдашева сім’я”, “Мартин Боруля”, “Тіні забутих предків”, “Кам’яний хрест”, “Момент”, “Лісова пісня” тощо). Перегляд художніх фільмів акцентує на виконанні учнями завдань, спрямованих на оцінювання майстерності екранізації режисерами художніх творів, утілення сценаристами авторської ідеї літературного твору, аналіз переконливості акторської гри, визначення відмінностей інтерпретацій між кіноверсіями та театральними постановками літературного твору тощо.

Запропоновані завдання зацікавлюють дітей, спонукають їх до вдумливого перегляду, аналізу засобів утілення авторського задуму в театрі та кіно (гра акторів, переконливість характерів, позасюжетні елементи тощо). Аналізуючи мистецькі твори, учні доходять висновку, що художні фільми та театральні постановки за літературними творами є цілком самостійними творчими актами, де їхні автори втілюють пошук рівноцінних еквівалентів у царині кінематографічної та театральної образності.

Доречно, на наш погляд, що в межах тематичних розділів для перегляду учням запропоновано низку документальних фільмів, котрі допоможуть краще пізнати епоху, в яку жили і творили українські письменники, дізнатися про їхнє особисте життя, простежити еволюцію розвитку таланту тощо. Так, десятикласникам пропонується переглянути документальні кінострічки “Громади і М. Драгоманов” (проект “Очима культури”), “Два світи Панаса Мирного”, “Театр корифеїв”, “Іван Франко”, “Історична правда з Вахтан-

гом Кіпіані: Володимир Винниченко”, “Не така, як усі”, “Іду до тебе”. На уважному та вдумливому перегляді документальних фільмів акцентують увагу завдання на зразок: випишіть у хронологічній послідовності основні події життя письменника; розкажіть, через що батько М. Заньковецької змінив своє ставлення до театральних виборів доньки; як пов’язані з І. Франком П. Конашевич-Сагайдачний, Ю. Кульчицький, М. Драгоманов тощо.

Запитань і завдань, спрямованих на взаємозв’язок літератури і музики, у підручнику авторів О. Авраменка та В. Пахаренка не так багато. Відповідно до чинної програми старшокласники ознайомлюються з музичною спадщиною українських і зарубіжних композиторів. Діти прослуховують музичні твори Ф. Шопена, Л. ван Бетховена, М. Лисенка, С. Людкевича, Б. Лятошинського, готують презентації або повідомлення про українських композиторів тощо. Запропоновані завдання сприяють формуванню у дітей ключової компетентності обізнаності та самовираження у сфері культури, інформаційно-цифрової компетентності, якою визначається вміння учнів працювати в різних пошукових системах для отримання необхідної інформації, задовольняється пізнавальний інтерес в інформаційному середовищі.

Також у підручнику, на нашу думку, замало запитань і завдань такого характеру, над виконанням яких діти пізнавали би взаємовплив літератури і сучасного виконавського мистецтва. Авторами запропоновано прослухати лише окремі пісні, суголосні з творами українських письменників: Л. Лепкого на слова Б. Лепкого “Чуєш, брате мій” у виконанні В. Вермінського; Марії Бурмаки “Сонце на обрії”. Запропоновані завдання сприяють розвитку естетичного смаку старшокласників, виробленню в них власної оцінки музичного твору на основі діалогу мистецтв.

Отже, запропоновані авторами підручника для розгляду мистецькі зразки різнобічно ознайомлюють старшокласників із багатогранною мистецькою спадщиною як українських, так і зарубіжних митців, формують вміння визначати роль і місце української культури в загальноєвропейському і світовому контекстах, читати художні твори, використовуючи досвід взаємодії з творами різних мистецтв, виховують відкритість до міжкультурної комунікації.

Цікаве вирішення, на нашу думку, щодо ознайомлення учнів із культурно-мистецькою спадщиною України та світу запропоновано в підручнику “Українська література. 10 клас” (автори – О. Борзенко, О. Лобусова) [3]. Ідея літературної освіти реалізовується на засадах діяльнісного, особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів засобами формування у старшокласників предметної (літературної) та ключових компетентностей. Зasadничі ідеї вивчення української літератури в культурологічному контексті послідовно втілено в запитаннях і завданнях таких рубрик підручника: “Опрацьовуємо прочитане, виявляємо читацьку, літературну компетентності”, “Запрошуємо до дискусії”, “Ділимося думками і враженнями”, “Виявляємо обізнаність у сфері культури” тощо. Цікаво, що підручник має інтернет-підтримку на сайті interactive.ranok.com.ua для користування електронними додатками.

Варто зазначити, що тенденції сучасного суспільного розвитку інформаційного суспільства визначають основні напрями перетворень у різних сферах діяльності. Більшість перетворень певним чином пов’язані з медіа-середовищем, упровадженням інформаційних і комунікаційних технологій в освіті. Нині медіакультуру в освітньому процесі варто розглядати як складник інформаційної культури, компонент творчої діяльності, що сприяє розвитку культури спілкування з медіа, комунікативних здібностей, критичного мислення, вміння повноцінно сприймати та інтерпретувати медіадискурс.

У традиційному розумінні медіакультура об’єднує в собі всі види аудіовізуального мистецтва. Медіакультуру можемо визначити як галузь культури, пов’язану з трансляцією динамічних образів, що мають широке поширення завдяки сучасним технічним засобам запису і відтворення зображення і звуку (кіно, телебачення, відео, системи мультимедіа).

На формування у дітей літературної компетенції та обізнаності у сфері культури орієнтовані запитання і завдання, пов’язані з попереднім переглядом та аналізом на уроці фільмів-спектаклів, театральних постановок, кінострічок за творами українських письменників. Так, у рубриці “Виявляємо обізнаність у сфері культури” автори підручника пропонують дітям переглянути кінострічки за мотивами художніх творів, комікси, фрагменти вистав, порівняти свої враження від літературних творів та їх втілення у синтетичні види мистецтва. Наведемо приклади з підручника: “Знайдіть у мережі Інтернет фільм Л. Осики “Камінний хрест”, знятий на кіностудії імені О. Довженка у 1968 році. Перегляньте фільм та порівняйте свої враження від новели та її втілення в кіномистецтві” [3, с. 176]; “У мережі Інтернет знайдіть і перегляньте фрагмент вистави “Кайдашева сім’я” в постановці Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка. Поміркуйте, які риси характеру відтворили актори” [3, с. 18]; “В одному з випусків телевізійного проекту “Великі українці” (2008) Святослав Вакарчук розповідає про І. Франка. Знайдіть у мережі Інтернет цей фільм. Поміркуйте, чим сучасного поета, музиканта приваблює постать письменника” [3, с. 74] тощо. Попередній перегляд учнями науково-пізнавальних програм, документальних фільмів, кінофільмів, театральних постановок активізує їх роботу на уроці, спонукає до висловлення думок, обміну враженнями, сприяє формуванню власної оцінки сприйнятого.

Художні, науково-пізнавальні, документальні матеріали розміщено в електронному додатку підручника, до якого апелюють окремі запитання і завдання, спрямовані на формування у дітей обізнаності у сфері культури та розвиток творчих здібностей. Наведемо приклад із підручника: “В електронному додатку до

підручника розгляньте фрагменти коміксу Г. Пурей за мотивами повісті І. Нечуя-Левицького “Кайдашева сім’я”, поміркуйте над пропонованою художником-ілюстратором “історією” із життя Кайдашів, подумайте над власними ілюстраціями до художнього твору” [3, с. 18].

Прикметно, що назви рубрик відповідають компетентності та емоційно-ціннісному ставленню, що формуються у дітей. Так, наприклад, з метою формування у старшокласників літературної, інформаційно-цифрової компетентності та обізнаності у сфері культури авторами підручника запропоновано низку творчих завдань, спрямованих на роботу старшокласників у мережі Інтернет та електронному додатку до підручника, а саме: знаходження та опрацювання певної інформації, перегляд відео-лекцій, коміксів, створення власного творчого проекту, мультимедійної презентації, віртуальної екскурсії тощо. Наведемо окремі приклади з підручника: “В електронному додатку до підручника знайдіть і перегляньте відео-лекцію про роман “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” Занотуйте основні тези, які доводять авторка лекції. З якими тезами ви погоджуєтесь?” [3, с. 51]; “Скориставшись матеріалами сайту музею І. Карпенка-Карого “Хутір Надія”, підготуйте віртуальну екскурсію “Шляхами видатного драматурга” [3, с. 58]; “Знайдіть інформацію в мережі Інтернет про імпресіонізм в українському живописі. Підготуйте мультимедійну презентацію на тему “Вічні мистецтві краси” [3, с. 127]; “Знайдіть в Інтернеті інформацію про “Братство тарасівців”. Поділіться цією інформацією з однокласниками в зручній для вас формі (повідомлення на уроці або в соціальних мережах, плакати, листівки)” [3, с. 127]. Такі завдання розвивають комунікативну компетентність школярів в умовах відкритого інформаційного спілкування, задовольняють їх пізнавальний інтерес у віртуальному інформаційному середовищі, формують уміння творчо підходити до використання та аналізу медійної інформації для створення власного медіапродукту.

Компетентнісна зорієнтованість навчального матеріалу підручника прослідковується у змісті художньо-публіцистичних нарисів, з яких діти дізнаються про розвиток культури в різні історичні періоди, внесок митців у культурний простір людської цивілізації, взаємозв’язок і взаємовплив між творами різних видів мистецтва тощо. Обізнаність у сфері культури тісно пов’язана із соціальною та громадянською компетентностями. У запропонованих авторами підручника завданнях акцентується на громадянській позиції митців, рисах їхніх характерів на основі аналізу спогадів, листів, мемуарів тощо. Знаходження і перегляд в Інтернеті запропонованих авторами підручника відео-лекцій, пісень у виконанні сучасних співаків, декламування художніх творів українських митців сприяє формуванню в учнів обізнаності у сфері культури, громадянської, соціальної, інформаційно-цифрової компетентності.

На формування в учнів компетентності “Ініціативність, підприємливість та обізнаність у сфері культури” акцентовані запитання і завдання, в яких учні визначаються в особистісних уподобаннях, презентують творчі ідеї, використовують комунікативні стратегії для формулювання власних пропозицій тощо. Наведемо один із прикладів: “Розгляньте ілюстрації до розділу підручника. Роботи якого художника зацікавили вас найбільше? Підготуйте повідомлення про вподобані вами картини. Поділіться цією інформацією зі своїми однокласниками та на своїй сторінці у соціальних мережах” [3, с. 125]. Використання подібних завдань на уроках літератури націлює учнів до усвідомлення ролі комунікативних умінь для успішного професійного зростання, спонукає до використання комунікативних стратегій для вирішення власних ідей та пропозицій.

У підручнику авторами подано низку запитань і завдань, спрямованих на усвідомлення дітьми нерозривного зв’язку між літературою і музикою. Запропоновані завдання, що розміщені до різних рубрик підручника, акцентують на зіставленні специфіки розкриття теми в літературі й музиці, спонукають дітей до дискусії, налаштовують на прослуховування творів відомих композиторів, висловлення особистих вражень від сприйнятого, обмірковування, чому саме такий музичний твір привабив автора, героїв художніх творів тощо. Так, десятикласникам запропоновано прослухати улюблений письменником І. Нечуєм-Левицьким твір – “Appassionata” Л. ван Бетховена, знайти і прослухати його в Інтернеті, поділитися враженнями та подумати над тим, чим привабив письменника цей музичний шедевр [3, с. 16], а також віднайти в Інтернеті та прослухати мелодію Шопена, яку грала Софія, погодитися чи спростувати думку про те, що один вечір треба присвячувати одній мелодії [3, с. 164].

Висновок. У чинних підручниках української літератури представлено завдання і запитання, які спрямовані на формування в учнів інформаційно-цифрової компетентності, що досягається під час використання ІКТ за допомогою сучасних видів мистецтв: комп’ютерної графіки, електронної музики, WEB-дизайну тощо. Самостійна навчальна діяльність десятикласників засобами інтернет-ресурсів сприяє індивідуалізації траєкторії літературного навчання, оскільки кожен учень зможе адресно й оперативно звернутися до інтернет-ресурсів з урахуванням власних потреб і запитів.

Використана література:

1. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Грамота, 2018. 256 с.
2. Барішполець О. Т. Український словник медіа культури ; НАПН України. Київ : Міленіум, 2014. 196с.
3. Борзенко О. І. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.
4. Кириллова Н. Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну. 2-е изд. перераб. и доп. Москва : Академический Проект, 2006. 448 с.

5. «Словесник має нагадувати досвідченого архітектора, який безпомилково визначає кожному мистецтву єдино належне для нього місце і роль» Ексклюзивне інтерв'ю доктора педагогічних наук Світлани Жили (Чернігів). *Всесвітня література та культура*. 2007. № 6. С. 2–10.

References:

1. Avramenko O. *Ukrajinsjka literatura (rivenj standartu) : pidruch. dlja 10 kl. zakl. zagh. sered. osvity*. Kyjiv: Ghramota, 2018. 256 s.
2. Baryshpolecj O. T. *Ukrajinsjkyj slovnyk mediakuljтуры; NAPN Ukrajinu*. Kyjiv: Milenium, 2014. 196s.
3. Borzenko O. I. *Ukrajinsjka literatura (rivenj standartu) : pidruch. dlja 10 kl. zakl. zagh. sered. osvity*. Kharkiv: Vyd-vo «Ranok», 2018. 240 s.
4. Kirillova N. B. *Mediakul'tura: ot moderna k postmodernu; 2-e izd. pererab. i dop.* Moskva: Akademicheskij Proekt, 2006. 448 s.
5. «Slovesnyk maje naghaduvaty dosvidchenogho arkhitekтора, jakyj bezpomylkovo vyznachaje kozhnomu mystectvu jedyno nalezhne dlja njogho misce i rolj» Ekskljuzyvne interv'ju doktora pedagoghichnykh nauk Svitlany Zhyly (Chernighiv). *Vsesvitnja literatura ta kuljtura*. # 6. 2007, S. 2–10.

Гоголь Н. В. Медиаобразовательные ресурсы школьных учебников как способ реализации культурологического подхода к изучению украинской литературы.

В статье представлена проблема медиаобразовательных дискурсов как действующих способов реализаций культурологического подхода в школьных учебниках украинской литературы. Рассмотрены рекомендованные МОН Украины учебники украинской литературы для 10 класса (уровень стандарта) в контексте исследуемой проблемы. Определено, что вопросы и задания действующих учебников направлены на повышение уровня медиакультуры личности, формирование способности адекватно воспринимать, компетентно анализировать, интерпретировать, умело оценивать и использовать печатные формы коммуникации, кино, радио- и телевизионных программ, Интернета, а также создавать собственные медиатексты. Сделан акцент на значении медиаобразовательных ресурсов Интернет-системы; развитии креативных, исследовательских способностей и интеллекта учеников, активизации их познавательной деятельности; ориентировании в информационном поле, формировании умений обмениваться информацией из электронных ресурсов с использованием ИКТ.

Ключевые слова: украинская литература, культурологический подход, школьный учебник, искусствоведческий контекст, ключевые компетентности, медиакультура, медиаобразование, медиаобразовательные ресурсы.

Hohol' N. V. Media-educational resources of school textbooks as a means of realisation of a culturological approach to the Ukrainian literature study.

The article is devoted to the problem of media-educational discourses as an effective means of a culturological approach implementation in school textbooks of Ukrainian literature. The Ukrainian literature textbooks for Grade 10 (standard level) recommended by the Ministry of Education and Science of Ukraine are analyzed in the context of the task of this problem. It is revealed that the questions and tasks of the current textbooks are aimed at further improvement of person's media-cultural level, aimed at the development of skills to adequately perceive, competently analyze and interpret, skilfully evaluate and use the printed forms of communication, movie, radio and television programs, the Internet, to create own media-texts. The emphasis is placed on the importance of media-educational resources for the implementation of 10th graders self-study activity through Internet network resources; for the development of pupil's creative and research abilities and intelligence, the activation of their cognitive activity; for the orientation in the information environment, the formation of the ability to share the information from electronic resources using modern ICT.

Key words: Ukrainian literature, culturological approach, school textbook, art context, core competencies, media-culture, media-education, media-educational resources.